

ЗАКОН О ТУРИЗМУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређују се: услови и начин планирања и развоја туризма; туристичке организације за промоцију туризма; туристичке агенције; угоститељска делатност; наутичка делатност; ловнотуристичка делатност; услуге у туризму; такса, накнада и пенали у туризму; Регистар туризма; друга питања од значаја за развој и унапређење туризма.

2. Начела

Члан 2.

Уређење односа у области туризма заснива се на начелима:

1) интегралног развоја туризма и пратећих делатности, као чинилаца укупног привредног и друштвеног развоја, којим се у складу са законом обезбеђује спровођење међусобно усаглашених планова и програма;

2) одрживог развоја туризма као усклађеног система техничко-технолошких, економских и друштвених активности, који се заснива на економском развоју, очувању природних и културних добара, очувању и развоју локалне заједнице;

3) повећања ефикасности и одговорности у области коришћења, управљања, заштите и унапређења туристичког простора;

4) обезбеђивања јединствених стандарда за пружање услуга у туризму;

5) заштите националне економије, корисника туристичког производа и туристичких професија;

6) партнерског односа приватног и јавног сектора и цивилног друштва код планирања, обликовања и пласмана туристичког производа на тржишту;

7) обезбеђивања јединствене, јавне и електронске евиденције регистрованих и евидентираних података из области туризма.

3. Појмови

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) **излет** јесте унапред припремљена комбинација две или више туристичких услуга (превоз и друге туристичке услуге) у трајању краћем од 24 сата, која не укључује ноћење, а које организатор путовања или посредник нуди на продају и продаје по јединственој цени;

2) **ловнотуристичка делатност** јесте пружање услуга прихвата и смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у објектима ловног туризма, организовања лова, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма ловцима – туристима;

3) **место за одмор** (ризорт) јесте део туристичког простора, туристичког места или насељеног места које представља интегрисану и

функционалну целину објеката и других садржаја за смештај и боравак туриста без сталних становника, са изграђеним објектима туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре;

- 4) **наутичка делатност** јесте пружање услуга у прихватним и пловним објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма;
- 5) **пловни објекат наутичког туризма** јесте објекат са техничким карактеристикама предвиђеним за наутичко-туристичке активности;
- 6) **пратећа делатност** јесу делатност саобраћајна, делатност трговине, пољопривредна делатност, занатство и комуналне делатности;
- 7) **прихватни објекат наутичког туризма** јесте објекат који је инсталисан на обали и води, а служи за прихват, снабдевање, чување, одржавање и поправку пловних објеката који се користе у туристичке сврхе као и за пружање услуга наутичарима;
- 8) **Регистар туризма** јесте јединствена, електронска, централна, јавна база података о регистрованим и/или евидентираним субјектима који обављају послове из области туризма, а који су регистровани или евидентирани у складу са прописима, као и о другим подацима који се региструју или евидентирају у складу са овим законом;
- 9) **Регистратор туризма** јесте лице које води Регистар туризма у складу са овим законом и другим прописима;
- 10) **смештајна јединица** јесте скуп опремљених просторија унутар угоститељског објекта за смештај која се ставља на располагање кориснику;
- 11) **стратегијски мастер план** јесте комплексан, истраживачки и свеобухватан плански документ којим се на основу Стратегије развоја туризма Републике Србије утврђују циљеви, програми и планови раста и развоја туризма, инвестиције у туризму, планови маркетинга и конкурентности, као и мере за њихово спровођење, за одређену туристичку дестинацију;
- 12) **туристичка агенција** јесте привредно друштво, предузетник или огранак другог домаћег или страног правног лица које обавља делатност туристичких агенција под условима прописаним овим законом, ради стицања добити;
- 13) **туристичка атракција** јесте нарочито привлачно обележје туристичке дестинације, природног или друштвеног карактера у оквиру туристичког простора;
- 14) **туристичка група** јесте организована група од 15 до 75 туриста којој туристичка агенција организатор путовања по унапред утврђеном програму пружа туристичку услугу;
- 15) **туристичка дестинација** јесте одредиште туристичког путовања које својом опремљеношћу омогућава прихват и боравак туриста;
- 16) **туристичка инфраструктура** јесу објекти за информисање, предах, снабдевање, рекреацију, едукацију и забаву туриста, и то: скијалишта, купалишта и плаже, тематски и забавни паркови, туристички информативни центри, центри за прихват туриста и посетилаца, одморишта поред путева, објекти наутичког туризма, терени за голф, тенис терени, отворени и затворени објекти спортске рекреације, мале

вештачке акумулације са купалиштем, базени за купање, велнес објекти, забавно рекреативне стазе и путеви (трим стазе, стазе здравља, видиковци, панорамски путеви, бицикличке стазе, пешачке стазе, стазе за моторне санке и слично), уређене обале река и језера, објекти за посматрање природних реткости, објекти за предах и краће задржавање туриста, објекти за авантуристичке активности и друго;

- 17) **туристичка локација** јесте ужа, саобраћајно повезана и инфраструктурно опремљена просторно-технолошка целина, која садржи једну или више туристичких атракција;
- 18) **туристичка супраструктура** јесу угоститељски објекти као и галерије, изложбени, конгресни и забавни објекти који су у непосредној вези са угоститељским објектима и објектима спортско рекреативног садржаја или са њима чине јединствену целину;
- 19) **туристички аниматор** јесте физичко лице које планира и остварује забавне, културне, спортско рекреативне и друге програме којима организује слободно време туриста;
- 20) **туристички водич** јесте физичко лице које, по унапред утврђеном програму, пружа туристима услуге вођења, показивања и стручног објашњавања природних, културно-историјских, археолошких, етнографских, привредних и других знаменитости;
- 21) **туристички пратилац** јесте физичко лице које прати туристичку групу и обавља оперативно техничке послове од почетка путовања до одредишта и назад;
- 22) **туристички производ** јесте скуп међузависних елемената који се у пракси организује као посебан вредносни ланац који чине материјални производи и услуге, природне вредности и културна добра, туристичке атракције, туристичка супраструктура и туристичка инфраструктура;
- 23) **туристички простор** јесте јединствена и недељива географска и функционална целина природних и створених ресурса и вредности од значаја за туризам;
- 24) **туристичко место** јесте организациона и функционална целина са формираном туристичком понудом, природним вредностима, културним добрима и другим знаменитостима значајним за туризам, комуналном, саобраћајном и туристичком инфраструктуром, као и објектима и другим садржајима за смештај и боравак туриста;
- 25) **туристичко путовање** јесте унапред припремљена комбинација две или више туристичких услуга (превоз, смештај и друге туристичке услуге) у трајању дужем од 24 сата или у краћем трајању ако укључује једно ноћење, као и вишедневни боравак који укључује само услугу смештаја у одређеним терминима или временском трајању које туристичка агенција организатор путовања односно туристичка агенција посредник нуди на продају и продаје по јединственој цени;
- 26) **угоститељ** јесте привредно друштво, предузетник или огранак другог домаћег или страног правног лица које обавља угоститељску делатност;
- 27) **угоститељска делатност** јесте пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака у угоститељском објекту, као и припремање хране и достављање корисницима за потрошњу на другом месту;

- 28) **угоститељски објекат** јесте функционално повезан, посебно уређен и опремљен простор који испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга, односно за обављање угоститељске делатности;
- 29) **стандарди** јесу услови и мерила у погледу уређења и опремљености објекта, квалитета пружања услуга и претежног садржаја услуга и одржавања објекта.

II. ПЛАНИРАЊЕ И РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Члан 4.

Планирање и развој туризма обухвата: интегрално планирање развоја туризма и пратећих делатности (у даљем тексту: интегрално планирање); проглашење и одрживо коришћење туристичког простора; послове од посебног значаја за развој туризма; категоризацију туристичког места и спровођење подстицајних мера за развој туризма.

1. Интегрално планирање

1.1. Врсте планских докумената

Члан 5.

Планска документа су:

- 1) Стратегија развоја туризма Републике Србије;
- 2) Стратегијски мастер план;
- 3) Стратегијски маркетинг план;
- 4) програм развоја туристичких производа;
- 5) програм развоја туризма;
- 6) програм промотивних активности.

Планска документа из става 1. тач. 2) до 6) овог члана морају бити усаглашена са Стратегијом развоја туризма Републике Србије.

Члан 6.

Планска документа из члана 5. став 1. тач. 1), 2), 4) и 5) овог закона садрже текстуални део и графички приказ који представља целину планских решења и израђују се у аналогном и дигиталном облику.

Министар надлежан за послове туризма (у даљем тексту: министар), ближе прописује садржину и начин израде планских докумената из члана 5. став 1. тач. 1), 2), 4) и 5) овог закона, као и студије оправданости за проглашење туристичког простора.

1.1.1. Стратегија развоја туризма Републике Србије

Члан 7.

Стратегија развоја туризма Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија), доноси се за територију Републике Србије.

Стратегијом се одређују дугорочни циљеви планирања и развоја туризма у складу са укупним економским, социјалним, еколошким и културно-историјским развојем.

Стратегија садржи нарочито:

- 1) анализу постојећег стања и досадашњег степена развоја туризма;
- 2) упоредну анализу туризма конкурентских земаља;
- 3) предности и недостатке туризма Републике Србије;
- 4) циљеве развоја туризма;
- 5) визију развоја туризма;
- 6) избор приоритетних туристичких производа;
- 7) предлог приоритетних туристичких дестинација;
- 8) анализу утицаја на културно наслеђе и природна добра;
- 9) предлог политике развоја туризма;
- 10) предлог инвестиција;
- 11) план конкурентности.

Стратегију доноси Влада на предлог министарства надлежног за послове туризма (у даљем тексту: министарство).

Стратегија се доноси за период од 10 година.

Члан 8.

Стратегија се реализује путем Стратегијског мастер плана, Стратегијског маркетинг плана, програма развоја туристичких производа, као и просторних и урбанистичких планова израђених и донетих у складу са законом.

1.1.2. Стратегијски мастер план

Члан 9.

Стратегијски мастер план се доноси за приоритетну туристичку дестинацију.

Стратегијски мастер план доноси Влада на предлог министарства.

Стратегијски мастер план нарочито садржи:

- 1) техничку оцену посматраног подручја, земљишних основа и укупну процену капацитета туристичке локације у оквиру туристичке дестинације;
- 2) концепт развоја у погледу размештаја и могуће локације објеката, као и процену потенцијала потребних капацитета;
- 3) физички мастер план са основним елементима могућег размештаја објеката туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре и саобраћајне мреже;
- 4) пословни мастер план са економском евалуацијом туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, саобраћајне мреже и комуналне инфраструктуре, као и проценом економске оправданости појединачних и укупних инвестиција.

1.1.3. Стратегијски маркетинг план и програм промотивних активности

Члан 10.

Стратегијски маркетинг план се доноси за територију Републике Србије.

Стратегијски маркетинг план доноси Влада на предлог министарства.

Стратегијски маркетинг план нарочито садржи:

- 1) анализу маркетинг система Републике Србије;
- 2) анализу конкурентских маркетинг стратегија;
- 3) маркетинг план;
- 4) позиционирање Републике Србије као туристичке дестинације;
- 5) маркетинг план туристичких производа;
- 6) мисију и организацију маркетинг система Републике Србије.

У складу са Стратегијским маркетинг планом, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе доносе своје програме промотивних активности.

1.1.4. Програм развоја туристичког производа

Члан 11.

Програм развоја туристичког производа је плански документ којим се ближе одређује развој приоритетних туристичких производа утврђених Стратегијом и то: градски одмори, кружна путовања, пословни туризам, здравствени туризам, планински и језерски туризам, наутички туризам, манифестације, конгреси и други догађаји, рурални туризам и специјални интереси.

Програм развоја туристичког производа доноси Влада на предлог министарства.

1.1.5. Програм развоја туризма

Члан 12.

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, у оквиру својих надлежности утврђених законом којим се уређује локална самоуправа и посебним законом, доносе програм развоја туризма у складу са Стратегијом.

1.1.6. Просторни и урбанистички планови

Члан 13.

Полазну основу за израду просторних и урбанистичких планова у приоритетној туристичкој дестинацији и туристичком простору представља Стратегијски мастер план.

У просторним и урбанистичким плановима који се односе на подручја која су проглашена за туристички простор утврдиће се услови за изградњу објеката туристичке инфраструктуре, а у месту за одмор у оквиру туристичког простора и услови за изградњу објеката туристичке супраструктуре.

Условне из става 2. овог члана одређује министарство на захтев органа надлежног за припрему и доношење просторног односно урбанистичког плана.

2. Проглашење и одрживо коришћење туристичког простора

2.1. Проглашење туристичког простора

Члан 14.

Простор који због својих карактеристика, вредности и приоритетне туристичке намене захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите или се на њему предвиђа изградња објеката од националног интереса, Влада, на предлог министарства, проглашава као туристички простор.

Акт о проглашењу туристичког простора из става 1. овог члана нарочито садржи: назив и опис туристичког простора, површину, опис и графички приказ граница, циљеве проглашења, кључне туристичке атракције, податке о власништву и попис катастарских парцела, обавезе у погледу развоја туризма, других облика коришћења простора, као и назив и седиште субјекта коме се поверава управљање туристичким простором (у даљем тексту: управљач туристичког простора).

Управљач туристичког простора може бити постојећа јавна служба или привредно друштво које је основано за обављање делатности у области туризма, и то од стране јавног предузећа, односно Републике Србије, аутономне покрајине, општине, града или града Београда и у коме је капитал тог оснивача већински.

Управљање туристичким простором може се актом из става 2. овог члана поверити другом правном лицу, које се одређује по спроведеном поступку јавног оглашавања или прикупљањем понуда.

На поступак из става 4. овог члана сходно се примењују одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

На делу подручја туристичког простора које истовремено представља подручје заштићеног природног или непокретног културног добра примењују се режими заштите и унутрашњи ред у складу са прописима којима се уређује очување и коришћење тих добара.

Члан 15.

Поступак за проглашење туристичког простора покреће се предлогом за проглашење туристичког простора, који припрема министарство, у складу са Стратегијским мастер планом и студијом оправданости за проглашење туристичког простора.

Студија оправданости за проглашење туристичког простора је саставни део предлога за проглашење туристичког простора.

Предлог из става 1. овог члана нарочито садржи: податке о природним и створеним вредностима, ресурсима и потенцијалима, социо-економским карактеристикама, циљевима, стању и потребама заштите животне средине и културних добара, преглед постојеће планске и развојне документације од значаја за развој туризма, анализу постојећег стања развоја туризма, податке о инфраструктурном потенцијалу туристичког подручја, идентификацију и процену вредности туристичких атракција, идентификацију и процену кључних туристичких производа, као и друге податке у складу са одредбама члана 14. став 2. овог закона.

Предлог из става 1. овог члана ставља се на јавни увид у једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије и у

локалном листу јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази туристички простор и траје 15 дана од дана објављивања у дневном листу.

О стављању предлога из става 1. овог члана на јавни увид стара се министарство које о извршеном јавном увиду саставља извештај који садржи податке о извршеном јавном увиду, са свим примедбама и ставовима по свакој примедби. Извештај о извршеном јавном увиду саставни је део предлога из става 1. овог члана.

Члан 16.

После спроведеног поступка јавног увида, предлог за проглашење туристичког простора, са извештајем из члана 15. став 6. овог закона министарство доставља Влади ради доношења акта о проглашењу туристичког простора.

2.2. Управљање и развој туристичког простора

Члан 17.

Јединица локалне самоуправе може уговором да повери управљачу туристичког простора послове обезбеђивања услова за уређивање, коришћење, унапређење и заштиту грађевинског земљишта и послове координације на одржавању комуналног реда и чистоће у туристичком простору.

Члан 18.

Управљач туристичког простора доноси програме и друга акта којима се регулише ближи оквир режима, развоја и коришћења, као и мере заштите туристичког простора.

Управљач туристичког простора:

- 1) обезбеђује услове за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта;
- 2) координира активности правних и физичких лица који обављају послове у области туризма и пратећих делатности;
- 3) координира развој пројеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре на принципима одрживог развоја;
- 4) стара се о наменској употреби државне имовине ради квалитетне валоризације ресурса;
- 5) управља грађевинским земљиштем и стара се о непокретностима које су му дате на коришћење;
- 6) стара се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације;
- 7) доноси програме и акта који се односе на вршење послова управљања;
- 8) обавља и друге послове, у складу са законом и актом о проглашењу туристичког простора.

Члан 19.

Управљач туристичког простора има право прече куповине непокретности на подручју туристичког простора.

Ако се туристички простор у целини или делом налази на подручју националног парка, управљач туристичког простора нема право прече куповине непокретности на том туристичком простору, односно на том делу туристичког простора.

2.3. Коришћење туристичког простора

Члан 20.

Непокретности у државној својини на којима је носилац права коришћења управљач туристичког простора могу се, ради изградње објеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре, дати у закуп другом лицу јавним надметањем или прикупљањем писмених понуда.

Управљач туристичког простора, на основу претходно урађене студије изводљивости, припрема потребну документацију за давање у закуп непокретности из става 1. овог члана.

Документација из става 2. овог члана нарочито садржи: врсту непокретности и површину која се даје у закуп, врсту објеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре који се приводе намени у складу са планским документом у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, услове и време закупа непокретности, као и обавезе у погледу очувања, развоја и одрживог коришћења туристичког простора.

Управљач туристичког простора доставља министарству извештај о спроведном поступку јавног надметања или прикупљања писмених понуда из става 1. овог члана, који садржи и предлог за избор најповољнијег понуђача.

Акт о давању непокретности у закуп доноси Влада на предлог министарства.

Члан 21.

Привредно друштво, друго правно и физичко лице за коришћење туристичког простора плаћају накнаду.

Накнада из става 1. овог члана плаћа се за:

- 1) коришћење посебно уређених терена за поједине намене коришћења (паркирање, рекреацију, спорт, постављање реклама, постављање забавних објеката, и друго);
- 2) постављање привремених објеката за туризам и трговину;
- 3) улазак у туристички простор.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана приход су управљача туристичког простора.

Висину и начин плаћања накнаде из става 1. овог члана одређује управљач туристичког простора уз сагласност Владе.

2.4. Место за одмор

Члан 22.

Место за одмор у оквиру туристичког простора организује се и развија у складу са Стратегијским мастер планом, просторним и урбанистичким планом.

Објекти туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре у месту за одмор које се налази у туристичком простору сматрају се објектима од јавног интереса.

3. Послови од посебног значаја за развој туризма

Члан 23.

Послови од посебног значаја за развој туризма су:

- 1) израда пројеката о непокретностима;
- 2) истраживање, развој и израда елабората о одрживом коришћењу и управљању туристичким простором;
- 3) израда студије изводљивости и концепта развоја туристичке локације, односно просторно-технолошке целине од значаја за туристички развој;
- 4) управљање пројектима туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре од значаја за развој туризма;
- 5) управљање местом за одмор као целовитим ресурсом уз обезбеђење заједничке промоције и продаје туристичког производа места за одмор, уређење простора, заштите животне средине, туристичке сигнализације и слично;
- 6) финансирање и реализација пројеката изградње и уређења грађевинског земљишта и пројеката изградње туристичке инфраструктуре у циљу реализације туристичких пројеката;
- 7) финансирање пројеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре и управљање објектима туристичке супраструктуре.

Члан 24.

Послове из члана 23. овог закона може да обавља постојеће привредно друштво које је регистровано у Регистру привредних субјеката за обављање делатности у оквиру које су ти послови и које испуњава услове за обављање те делатности у смислу закона којим се уређује правни положај привредних друштава, када му надлежни орган повери обављање тих послова.

Испуњеност услова из става 1. овог члана утврђује Влада.

Ако ниједно од постојећих привредних друштава не испуњава услове из става 1. овог члана за обављање послова из члана 23. овог закона, Влада оснива националну туристичку корпорацију као привредно друштво.

4. Категоризација туристичког места

Члан 25.

Категоризација туристичког места врши се на основу обима туристичког промета, степена изграђености туристичке, комуналне и саобраћајне инфраструктуре и туристичке супраструктуре.

Категоризација туристичких места врши се разврставањем тих места у четири категорије, које се означавају римским бројевима од I до IV.

Министар прописује ближе услове за одређивање категорије туристичког места, начин одређивања и промене категорије, као и врсту података о туристичким местима који се евидентирају у Регистру туризма.

Члан 26.

Захтев за категоризацију туристичког места подноси јединица локалне самоуправе министарству.

Испуњеност прописаних услова за разврставање туристичког места у категорију проверава Комисија за категоризацију туристичких места, коју образује министар (у даљем тексту: Комисија).

Комисија сачињава записник о свом раду и доставља га министру са предлогом за разврставање туристичког места у одговарајућу категорију.

Разврставање туристичког места у категорију врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 4. овог члана коначно је.

5. Подстицајне мере

Члан 27.

Ради усмеравања и подстицања развоја туризма у буџету Републике Србије обезбеђују се средства за:

1) учешће у финансирању израде стратегијских мастер планова, програма развоја туристичких производа, програма развоја туризма, студија изводљивости туристичких пројеката, урбанистичких планова туристичких места и места за одмор;

2) учешће у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких места, као и туристичко-културних и туристичких манифестација у земљи и иностранству;

3) учешће у финансирању израде пројекта заштите природе, животне средине, природних ресурса и културне баштине туристичког места;

4) подстицање изградње туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера значајних за унапређење квалитета туристичке понуде;

5) унапређење постојеће туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења.

Члан 28.

Право коришћења средстава из члана 27. овог закона имају корисници који обезбеде сопствено учешће, изузев корисника из неразвијених подручја која за средства из члана 27. овог закона не морају да обезбеде сопствено учешће.

Захтев за коришћење средстава садржи нарочито: основне податке о подносиоцу захтева, основне податке о пројекту, план финансирања пројекта и време реализације пројекта.

Министар доноси решење о преносу наменских средстава из буџета Републике Србије, односно закључује уговор о коришћењу подстицајних средстава.

Решење односно уговор о коришћењу подстицајних средстава нарочито садржи износ и намену буџетских средстава, висину учешћа сопствених средстава корисника, динамику преноса буџетских средстава, као и обавезу редовног извештавања министарства о утрошку средстава.

Влада ближе прописује услове и начин доделе и коришћења средстава из става 1. овог члана.

III. ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ ТУРИЗМА

Члан 29.

Промоцију туризма обављају: Туристичка организација Србије, туристичка организација аутономне покрајине и туристичка организација јединице локалне самоуправе.

Промоцију туризма могу обављати и туристичке организације регије које оснивају две или више јединица локалне самоуправе.

Члан 30.

Туристичке организације из члана 29. овог закона послују у складу са прописима којима се уређују јавне службе.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених у туристичким организацијама из става 1. овог члана, примењују се прописи који се односе на установе из области јавних служби.

Члан 31.

Средства за рад туристичких организација за промоцију туризма обезбеђују се из:

- 1) прихода остварених обављањем делатности и из других сопствених прихода;
- 2) донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица;
- 3) средстава буџета Републике Србије;
- 4) средстава буџета аутономне покрајине;
- 5) средстава буџета јединица локалне самоуправе,
- 6) других извора, у складу са законом.

1. Туристичка организација Србије

Члан 32.

За обављање послова промоције туризма, координације активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму на територији Републике Србије оснива се Туристичка организација Србије (у даљем тексту: ТОС).

Седиште ТОС-а је у Београду.

Члан 33.

ТОС обавља послове:

- 1) промоције туризма Републике Србије;
- 2) координације активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму, који делују непосредно и посредно на промоцији туризма;

- 3) припреме и реализације годишњих планова и програма промотивних активности;
- 4) организовања истраживања туристичких тржишта за потребе промоције туризма Републике Србије;
- 5) истраживања тржишта у области конгресних, сајамских, спортских и културних догађања;
- 6) обезбеђивања иноформативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.);
- 7) формирања и развијања јединственог туристичко-информационог система и његовог повезивања са другим информационим системима у земљи и иностранству;
- 8) прикупљања свих врста туристичких информација ради обавештавања јавности као и састављања и објављивања туристичког календара;
- 9) оснивања и организовања туристичких представништава у иностранству и информативних центара у земљи, самостално или у сарадњи са другим субјектима;
- 10) сарадње са националним туристичким организацијама других земаља, међународним и регионалним организацијама у области туризма и предлагања мера за учешће у мултинационалним и регионалним програмима и пројектима промоције туризма;
- 11) утврђивања јединствених стандарда уређења, опреме и услуга у туристичко-информативним центрима на територији Републике Србије;
- 12) утврђивања програма постављања туристичке сигнализације и координирања активности туристичких организација и других субјеката за њено обезбеђење;
- 13) друге активности којима се обезбеђује успешно спровођење промоције туризма.

Члан 34.

Органи ТОС-а јесу: управни одбор, надзорни одбор и директор.

Чланове управног и надзорног одбора и директора именује и разрешава Влада на предлог министарства.

Органи ТОС-а именују се на период од четири године.

Члан 35.

Управни одбор има пет чланова.

У Управни одбор именују се по један представник министарства и представник запослених, а остали чланови Управног одбора именују се из реда научних и стручних лица из области туризма, као и из привредних субјеката и других организација које обављају делатност из области туризма.

Управни одбор:

- 1) доноси статут ТОС-а;
- 2) доноси пословник о свом раду;
- 3) усваја годишњи програм рада са финансијским планом;

- 4) усваја годишњи извештај о пословању и завршни рачун;
  - 5) доноси одлуку о оснивању представништва у иностранству и информативних центара у земљи;
  - 6) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.
- Акта из става 3. тач. 1), 3) и 4) овог члана доносе се уз сагласност Владе.

Члан 36.

Надзорни одбор ТОС-а има три члана од којих је један представник министарства.

Надзорни одбор ТОС-а врши надзор над пословањем, прегледа извештај о пословању и завршни рачун и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима, доноси пословник о свом раду и врши друге послове у складу са законом и статутом.

Члан 37.

Директора ТОС-а именује и разрешава Влада, на предлог министарства.

Директор представља и заступа ТОС, организује и руководи радом ТОС-а, предлаже акте које доноси управни одбор, извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење, стара се о законитости рада, одговара за коришћење и располагање имовином и врши друге послове утврђене законом и статутом.

2. Туристичка организација аутономне покрајине

Члан 38.

За територију аутономне покрајине може се основати туристичка организација аутономне покрајине која:

- 1) доноси годишњи програм и планове промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
- 2) координира активности привредних и других субјеката у вези са промоцијом туризма на територији аутономне покрајине;
- 3) прикупља све врсте туристичких информација ради обавештавања јавности;
- 4) обезбеђује информативно-пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вредности аутономне покрајине (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.);
- 5) предузима друге активности на промоцији туризма у складу са оснивачким актом и статутом.

3. Туристичка организација јединице локалне самоуправе

Члан 39.

За територију јединице локалне самоуправе може се основати туристичка организација или обављање тих послова поверити другом правном лицу.

Туристичка организација јединице локалне самоуправе обавља послове:

- 1) промоције туризма јединице локалне самоуправе;
- 2) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу и промоцији туризма;
- 3) доношења годишњег програма и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
- 4) обезбеђивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.), а у сарадњи са надлежним органима обезбеђивања туристичке сигнализације;
- 5) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;
- 6) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;
- 7) организовања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);
- 8) посредовања у пружању услуга у домаћој радиности;
- 9) подстицања реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;
- 10) друге активности на промоцији туризма у складу са оснивачким актом и статутом.

4. Координација активности

Члан 40.

Туристичка организација, уз сагласност оснивача, у циљу планирања, координације и управљања туристичким активностима, може са другом туристичком организацијом, привредним друштвом, другим правним лицем и предузетником који обавља делатност из области саобраћаја, туризма, угоститељства, промета робе и услуга, културе, спорта, информисања, конгресних и сајамских активности, основати организацију за оперативне, маркетиншке и промотивне послове.

Делокруг рада и начин финасирања, као и међусобна права и обавезе туристичке организације и оснивача из става 1. овог члана уређују се уговором.

5. Туристичка сигнализација

Члан 41.

Туристичке атракције као и садржаји туристичке понуде, обележавају се одговарајућим симболима и знацима (у даљем тексту: туристичка сигнализација).

Туристичка организација јединице локалне самоуправе стара се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације, ако овим законом није другачије прописано.

Министар прописује садржину и начин истицања туристичке сигнализације.

IV. ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ

Члан 42.

Туристичка агенција региструје се у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и овим законом.

Ако је туристичка агенција привредно друштво, а делатност обавља у више објеката, дужна је да за обављање послова из оквира делатности у сваком објекту образује огранак.

Ако је туристичка агенција предузетник, а делатност обавља у више посебних простора, дужна је да делатност у тим посебним просторима обавља на начин и под условима прописаним законом којим се уређује положај предузетника.

1. Послови туристичких агенција

Члан 43.

Туристичка агенција обавља послове:

- 1) организовања и реализовања туристичких путовања у земљи и у иностранству;
- 2) понуде, продаје и посредовања у продаји туристичких путовања;
- 3) организовања прихвата путника;
- 4) организовања излета, туристичких разгледања, забавних програма и слично, као и посредовања у организовању скупова, сајмова, манифестација и спортских приредби;
- 5) пружања, односно, посредовања у пружању услуга туристичких водича, туристичких пратилаца, локалних туристичких водича и туристичких аниматора;
- 6) прибављања путних исправа, резервације и продаје путних карата у име и за рачун домаћих и страних превозника;
- 7) резервације и продаје туристичких, угоститељских и других услуга везаних за путовање и боравак путника;
- 8) посредовања у издавању соба и других капацитета за смештај у својини физичког лица;
- 9) посредовања у продаји специфичних туристичких услуга;
- 10) посредовања у изнајмљивању возила туристима и путницима;
- 11) резервације и продаје карата за спортске, културне и друге приредбе и манифестације, заступања у осигурању путника и пртљага у складу са законом којим се уређује осигурање, продаје туристичких публикација и друго;
- 12) замене стране валуте (мењачке послове);
- 13) друге послове уобичајене у туристичком промету.

Члан 44.

Туристичка агенција продаје туристичко путовање као комбинацију две или више услуга по јединственој цени.

Издвојени обрачун или наплата појединачних услуга једног истог туристичког путовања не ослобађа туристичку агенцију или друго лице од обавеза прописаних овим законом.

Члан 45.

Туристичка агенција је дужна да:

- 1) у свим пословима поступа са пажњом доброг привредника;
- 2) ангажује током целог путовања најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича за групу од 15 до 75 путника;
- 3) евидентира на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања и другу пратећу документацију;
- 4) дневно води евиденцију продатих туристичких путовања;
- 5) на улазу у седиште видно истакне пословно име и седиште, а на улазу у огранак односно издвојени посебан простор пословно име, седиште и назив или ознаку огранка односно издвојеног посебног простора, као и радно време и да га се придржава у свом пословању;
- 6) у седишту, огранку и издвојеном посебном простору држи решење о регистрацији у Регистру привредних субјеката и Регистру туризма;
- 7) објави услове, садржај и цену сваке појединачне услуге коју пружа и придржава се тих услова, садржаја и цена;
- 8) изда потврду о путовању, рачун, карту или други документ са бројем којима се потврђује пријем уплате.

Министар прописује облик, садржину и начин вођења евиденције уговора из става 1. тачка 2) овог члана и евиденције продатих туристичких путовања.

2. Туристичка путовања за сопствене потребе

Члан 46.

Синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне, студентске, извиђачке и планинарске организације и установе социјалне и дечије заштите, као и друга удружења и организације, могу само за своје чланове, односно кориснике, у складу са својим статутом, организовати туристичко путовање или излет, без сврхе стицања добити.

Туристичко путовање или излет из става 1. овог члана не може се јавно оглашавати и рекламирати, осим давања обавештења члановима односно корисницима.

Организације и установе из става 1. овог члана дужне су да свако туристичко путовање пријаве туристичкој инспекцији, најкасније три радна дана пре отпочињања путовања.

3. Врсте туристичких агенција

Члан 47.

Према врсти послова које обављају туристичке агенције могу бити:

- 1) туристичка агенција организатор туристичког путовања (у даљем тексту: организатор путовања);
- 2) туристичка агенција посредник у продаји туристичког путовања (у даљем тексту: посредник).

Члан 48.

Организатор путовања може обављати послове из члана 43. став 1. овог закона.

Посредник може обављати послове из члана 43. став 1. тач. 2) до 13) овог закона.

Када агенција нуди и продаје туристичко путовање које је сачинио организатор путовања који нема седиште у Републици Србији, та агенција се сматра организатором путовања.

Изузетно од става 3. овог члана званични дистрибутер са седиштем у Републици Србији сматра се организатором путовања.

4. Услови за обављање послова туристичке агенције

4.1. Техничка опремљеност

Члан 49.

Туристичка агенција која непосредно пружа услуге путнику мора имати посебно организован пословни простор за пружање тих услуга, који испуњава услове у погледу техничке опремљености и друге прописане услове.

Туристичка агенција која непосредно пружа услуге путнику путем интернета послује у складу са овим законом и законом којим се уређује електронска трговина.

Министар прописује ближе услове у погледу простора и опреме које мора да испуњава туристичка агенција која непосредно пружа услуге путнику.

4.2. Кадровска оспособљеност

Члан 50.

Туристичка агенција која непосредно пружа услуге путнику мора имати најмање једно запослено лице са пуним радним временом у седишту, односно огранку, у својству руководиоца.

Лице из става 1. овог члана мора да:

- 1) зна српски језик;
- 2) познаје један страни језик;
- 3) има вишу стручну спрему туристичког, економског или другог друштвеног смера за рад код организатора путовања;
- 4) има средње образовање у четворогодишњем трајању туристичког, економског или другог друштвеног смера за рад код посредника;

5) има радно искуство у туристичкој делатности у трајању од:

(1) три године за рад код организатора путовања;

(2) једну годину за рад код посредника.

Запослена лица која су у непосредном контакту са странкама морају да имају средње образовање у четворогодишњем трајању и да познају најмање један страни језик.

5. Лиценца

Члан 51.

Туристичка агенција може да обавља послове из члана 43. овог закона, ако испуњава услове прописане овим законом и ако има лиценцу за обављање тих послова.

Лиценцу из става 1. овог члана, на захтев туристичке агенције, издаје Регистратор туризма, решењем, са роком важења од три године, које нарочито садржи: пуно пословно име туристичке агенције, њен матични број и седиште, као и податке о врсти туристичке агенције.

Уз захтев за издавање лиценце подносе се докази о испуњености услова прописаних чланом 52. овог закона.

Решење из става 2. овог члана је коначно и на основу њега Регистратор туризма врши регистрацију туристичке агенције у Регистар туризма. Регистровани подаци се објављују на интернет страници Агенције за привредне регистре истог дана када је донето решење о издавању лиценце.

Лиценца се може обновити на начин и под условима под којима се издаје, с тим да се захтев за обнављање лиценце мора поднети најкасније пет дана пре истека рока важења лиценце.

На захтев туристичке агенције Регистратор туризма издаје свечану форму лиценце.

На питања која се односе на поступак издавања лиценци, поступање по непотпуном и неразумљивом захтеву за издавање лиценце и промену података регистрованих у Регистру туризма која овим законом нису посебно уређена сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује регистрација привредних субјеката, а уколико тим законом нису уређена поједина питања сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује управни поступак.

Министар ближе прописује садржину захтева за издавање лиценце, као и услове и начин издавања свечане форме лиценце.

5.1. Услови за издавање лиценце

Члан 52.

Лиценца се издаје туристичкој агенцији:

1) које има запослено најмање једно лице које испуњава услове из члана 50. став 2. тач. 1) до 4) и тачка 5) подтачка (1) овог закона;

2) које се не налази у поступку стечаја или ликвидације;

3) коме није одузета лиценца из разлога наведених у члану 55. став 1. овог закона;

4) коме није изречена заштитна мера забране обављања делатности, за време док забрана траје, нити је одговорном лицу изречена мера безбедности забране вршења делатности, позива и дужности;

5) које има важећу полису осигурања од одговорности из делатности.

Члан 53.

Полисом осигурања од одговорности из делатности посебно се обезбеђује:

1) штета која се проузрокује путнику неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем обавеза осигураника као организатора путовања, које су одређене општим условима и програмом путовања;

2) штета која је проузрокована услед немогућности осигураника као организатора путовања да измири трошкове нужног смештаја, исхране и повратка путника са путовања у место поласка у земљи и иностранству.

Полису осигурања из става 1. овог члана организатор путовања мора имати за све време важења лиценце.

5.2. Престанак важења лиценце

Члан 54.

Лиценца престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је издата;
- 2) на основу захтева носиоца лиценце;
- 3) одузимањем лиценце;
- 4) престанком постојања привредног друштва услед кога се то привредно друштво брише из Регистра привредних субјеката.

Захтев из става 1. тачка 2) овог члана подноси се Регистратору туризма.

Престанком важења лиценце Регистратор туризма брише туристичку агенцију из Регистра туризма без доношења посебног акта.

5.3. Одузимање лиценце

Члан 55.

Лиценца се одузима туристичкој агенцији ако:

- 1) у периоду важења лиценце престане да испуњава услове из члана 52. овог закона;
- 2) нуди или продаје програме путовања без уговора или противно уговору са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања (превоз, број лежајева у одређеном објекту и друго);
- 3) откаже путовање и путницима у законском року не изврши повраћај уплаћених средстава;
- 4) не обезбеди смештај путника за све време трајања уговореног путовања;
- 5) не обезбеди повратак путника или су путници неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања;
- 6) наступе теже последице по здравље путника због његових пропуста.

Лиценца се одузима решењем које доноси министар и које се доставља Регистру туризма.

На основу решења из става 2. овог члана, Регистратор туризма брише туристичку агенцију из Регистра туризма без доношења посебног акта.

Решење из става 2. овог члана коначно је.

Након одузимања лиценце туристичка агенција може да реализује само претходно уговорена путовања.

6. Права и обавезе организатора путовања и путника

Члан 56.

Организатор путовања је дужан да утврди опште услове путовања и да изради програм путовања, у писаној форми (штампаној или електронској), у складу са законом.

Организатор путовања је дужан да се придржава општих услова путовања и програма путовања.

Општи услови путовања се утврђују у складу са законом којим се уређују облигациони односи, осим ако овим законом није другачије уређено.

Општим условима путовања уређују се права и обавезе организатора путовања и права и обавезе путника и нарочито садрже:

1) право организатора путовања на накнаду учињених трошкова ако је путник одустао од уговора због околности које није могао избећи или отклонити и које би да су постојале у време закључења уговора представљале оправдан разлог да не закључи уговор, његово право на накнаду учињених трошкова када је путник обезбедио одговарајућу замену или је замену нашао сам организатор, као и одговорност организатора путовања када извршење услуга повери трећим лицима;

2) права путника за случај отказа путовања;

3) услове за измену уговорене цене путовања;

4) информацију о садржини важеће полисе осигурања од одговорности из делатности за штету коју проузрокује путнику неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем обавеза које се односе на туристичко путовање;

5) поступак, рокове и обавезе организатора путовања у вези са рекламацијом путника због отказа путовања, неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања.

Програм путовања садржи:

1) назив организатора путовања, пословно име и седиште;

2) број лиценце;

3) место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима ако је боравак у деловима;

4) податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;

5) податке о смештајном објекту (врста и назив, локација и категорија према важећим прописима земље у којој се објекат налази и садржаје које објекат има);

6) податаке о смештајној јединици (соба, апартман, студио) опремљеност и ниво комфора и услуга и остале карактеристике;

7) број, врсту, карактеристике и начин услуживања obroka;

8) укупну цену и услуге које су обухваћене том ценом;

9) износ таксе и накнаде које се односе на одређене услуге, а које нису укључене у цену путовања (пристајање, укрцавање, таксе у пристаништима и на аеродромима, боравишне таксе и слично);

10) начин и динамику плаћања путовања;

11) посебне обавезе путника које су услов за реализацију путовања (здравствене, царинске и граничне формалности, административне и визне, као и документа и рокови неопходни за прибављање виза);

12) минимални број путника, ако је то услов за реализацију путовања и крајњи рок за обавештавање путника за случај отказивања.

Организатор путовања дужан је да опште услове путовања и програм путовања уручи путнику непосредно или електронским путем истовремено са издавањем потврде о путовању. Путник својим потписом или електронским путем, потврђује пријем општих услова путовања и програма путовања.

На издавање потврде о путовању примењују се опште одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

Члан 57.

У случају отказа путовања од стране организатора путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати уплаћена средства за отказано путовање.

У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга, под условом да је путник ставио приговор у року од осам дана од дана завршетка путовања.

Организатор путовања дужан је да врати средства из ст 1. и 2. овог члана, у року одређеном општим условима путовања, односно програмом путовања, који не може бити дужи од 15 дана од дана отказа путовања, односно од дана подношења основаног приговора путника.

7. Обавезе посредника

Члан 58.

Посредник који нуди на продају и продаје туристичко путовање организатора путовања дужан је да у програму путовања и потврди о путовању назначи својство у коме наступа, број лиценце организатора путовања и да путнику уручи непосредно или електронским путем, истовремено са издавањем потврде о путовању, програм и опште услове путовања организатора путовања.

Посредник нуди и продаје само туристичка путовања организатора путовања са којим има закључен посреднички уговор о путовању.

Посредник је дужан је да нуди и продаје туристичка путовања под истим условима као и организатор путовања.

V. УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 59.

Угоститељ се региструје и евидентира у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и овим законом.

Ако је угоститељ привредно друштво, а делатност обавља у више објеката дужан је да за обављање послова из оквира делатности у сваком објекту образује огранак.

Ако је угоститељ предузетник, а делатност обавља у више посебних простора дужан је да делатност у тим посебним просторима обавља на начин и под условима прописаним законом којим се уређује положај предузетника.

Поједине угоститељске услуге могу пружати и физичка лица, под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Члан 60.

Привредни субјекти који имају одмаралишта, домове или друге објекте за пружање услуга смештаја и исхране својим запосленима, као и здравствене установе које пружају услуге својим корисницима у објектима у којима се организује боравак и пружају услуге превенције, лечења и рехабилитације, могу пружати и услуге смештаја и исхране трећим лицима, на начин предвиђен овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Ако су субјекти из става 1. овог члана буџетски корисници, за пружење услуга смештаја и исхране трећим лицима дужни су да прибаве претходну сагласност министра.

Члан 61.

Не сматра се обављањем угоститељске делатности:

1) пружање услуга смештаја и исхране запосленима и корисницима у одмаралиштима, установама друштвене бриге о деци, старим лицима, ученицима и студентима, здравственим, социјалним, образовно-васпитним и другим сличним установама, ако услуге пружају лица запослена у тим установама;

2) пружање услуга исхране и пића запосленима у сопственим просторијама у току процеса рада у привредним субјектима, установама, државним органима и другим организацијама, ако услуге пружају лица запослена у тим привредним субјектима, установама, органима и организацијама.

Објекти односно просторије, уређаји и опрема, као и лица која пружају услуге из става 1. овог члана, морају испуњавати минималне техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове прописане за угоститељски објекат, у делу објекта у коме се те услуге пружају.

1. Обавезе угоститеља

Члан 62.

Угоститељ је дужан да:

1) на улазу у угоститељски објекат видно истакне пословно име и седиште, назив и врсту угоститељског објекта, као и радно време и да га се придржава у свом пословању;

2) на улазу у угоститељски објекат видно истакне ознаку категорије односно посебног стандарда који се у њему пружа, утврђеног решењем министра;

3) у угоститељском објекту држи решење о регистрацији у Регистру привредних субјеката и уверење о евиденцији у Регистру туризма;

4) у угоститељском објекту одржава просторије и опрему и пружа услуге према прописаним стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра;

5) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању тачно користи врсту и категорију угоститељског објекта која му је одређена решењем министра;

6) истакне цене смештаја, пансиона и полупансиона, износ боравишне таксе у свакој соби и на рецепцији, као и да истакне цене хране, пића и напитака у ценовницима који морају бити доступни корисницима услуга у довољном броју примерака и на сваком месту где се корисници услужују;

7) се придржава истакнутих, односно објављених цена;

8) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;

9) утврди нормативе хране и пића које услужује и на захтев корисника услуга омогући увид у те нормативе, као и да услуге пружа у одговарајућој количини и квалитету према тим нормативима;

10) у угоститељском објекту за смештај води евиденцију гостију дневно и уредно;

11) утврди кућни ред у свим објектима за смештај и истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда истакне у свим смештајним јединицама.

Када угоститељ послује у објекту који је заштићено културно добро, податке из става 1. тач. 1) и 2) овог члана може поставити унутар објекта или на неком другом прикладном месту, у складу са законом којим се уређује заштита културних добара.

Министар уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописује облик, садржину и начин вођења евиденције гостију у угоститељском објекту за смештај.

2. Период обављања делатности

Члан 63.

Угоститељ послује током целе године или сезонски.

Угоститељ утврђује период пословања из става 1. овог члана за сваки угоститељски објекат.

Уколико угоститељ послује сезонски, дужан је да период пословања пријави Регистру туризма.

3. Услови за обављање угоститељске делатности у угоститељском објекту, ван угоститељског објекта и у покретном објекту

Члан 64.

Угоститељску делатност угоститељи обављају у угоститељском објекту.

Услуге припремања и служења хране и пића могу се пружати ван угоститељског објекта у складу са овим законом, прописима донетим на основу овог закона, као и прописима којима се уређује здравствена заштита и заштита животне средине.

Угоститељске услуге из става 2. овог члана могу се пружати повремено на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама, а најдуже 30 дана.

За пружање услуга из става 2. овог члана угоститељ је дужан да прибави одобрење надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе решењем одобрава врсту услуге из става 2. овог члана и одређује простор, место и време пружања угоститељских услуга.

Угоститељске услуге из става 2. овог члана могу се пружати на простору заштићеног природног добра или на простору непокретног културног добра и његове заштићене околине, по претходно прибављеној сагласности надлежне установе заштите.

Угоститељ је дужан да на месту на коме повремено пружа угоститељске услуге држи решење о регистрацији у Регистар привредних субјеката, као и одобрење из става 4. овог члана.

Члан 65.

Поједине угоститељске услуге могу се пружати и у покретном објекту који се премешта из једног места у друго сопственим погоном или вучом и испуњава прописане минималне техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове за пружање угоститељских услуга.

У покретном објекту из става 1. овог члана може се услуживати храна припремљена на другом месту у оригиналном паковању, као и пиће у оригиналној амбалажи или на течење уз употребу амбалаже за једнократну употребу.

Министар уз сагласност министра здравља прописује начин пружања угоститељских услуга у покретном објекту, као и минималне техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове које морају да испуњавају ови објекти.

За пружање услуга у покретном објекту угоститељ је дужан да прибави одобрење надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе решењем одобрава врсту услуге која се може пружати у покретном објекту и одређује простор и место на коме се могу пружати угоститељске услуге у покретном објекту.

Угоститељ је дужан да у покретном објекту у коме пружа угоститељске услуге држи решење о регистрацији у Регистру привредних субјеката, као и одобрење из става 4. овог члана.

Члан 66.

Министар уз сагласност министра надлежног за послове здравља прописује минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за уређење и опремање угоститељског објекта у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту.

4. Врсте угоститељских објеката

Члан 67.

Према врсти угоститељских услуга које се у објекту пружају, угоститељски објекти могу бити:

- 1) угоститељски објекат за смештај;
- 2) угоститељски објекат за исхрану и пиће;
- 3) кетеринг објекат.

У угоститељском објекту за смештај пружају се услуге смештаја, исхране и пића и друге услуге уобичајене у угоститељству или само услуге смештаја (хотел, мотел, туристичко насеље, камп, пансион, хостел, преноћиште, одмаралиште, кућа, апартман, соба и други објекти за пружање услуга смештаја).

У угоститељском објекту за пружање услуга исхране и пића припремају се и услужују топла и хладна јела, пића и напаци или само пића и напаци (ресторан, кафана, бар, објекат брзе хране и други објекти).

У кетеринг објекту се припрема храна, пиће и напаци, по утврђеним стандардима ради услуживања и потрошње на другом месту.

Угоститељски објекат има ознаку врсте објекта према претежној врсти услуга које се у њему пружају.

5. Разврставање угоститељских објеката у категорије

Члан 68

Угоститељски објекти за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље и камп разврставају се у категорије, у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Угоститељски објекат врсте хотел може се разврстати у подврсту и по посебним стандардима који се у њему пружају.

Захтев за разврставање угоститељског објекта из ст. 1. и 2. овог члана у категорију односно подврсту подноси угоститељ министарству.

Разврставање угоститељског објекта у категорију односно у подврсту врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 4. овог члана коначано је и доставља се ради евидентирања у Регистру туризма.

Угоститељски објекти врсте пансион, кућа, апартман и соба разврставају се у категорије у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе на захтев угоститеља односно физичког лица доноси решење којим се угоститељски објекат из става 6. овог члана разврстава у категорију, као поверени посао.

Против решења из става 6. овог члана може се у року од 15 дана од дана достављања решења изјавити жалба министру.

Коначано решење из става 7. овог члана доставља се ради евидентирања у Регистру туризма.

Министар прописује стандарде за категоризацију угоститељских објеката из ст. 1, 2. и 6. овог члана, који нарочито садрже: стандарде за поједине врсте тих објеката; посебне стандарде; категорије и начин стицања и промене категорије угоститељског објекта.

Члан 69.

Угоститељ, односно физичко лице је дужно да прибави акт о одређивању категорије угоститељског објекта пре отпочињања обављања угоститељске делатности у објекту који се разврстава у категорију.

Ако се у року из члана 68. став 4. овог закона промени угоститељ, нови угоститељ је дужан да пре почетка рада у том објекту прибави решење којим се објекат разврстава у категорију.

Ако се у року из члана 68. став 4. овог закона одступи од прописаних стандарда за категорију угоститељског објекта у коју је разврстан, угоститељ је дужан да поднесе захтев ради разврставања објекта у нижу категорију.

Решење о промени категорије доноси се и кад угоститељски објекат испуни услове за вишу категорију, на захтев угоститеља.

Промена категорије угоститељског објекта врши се на начин и по поступку прописаном за разврставање угоститељског објекта у категорију.

6. Кадровска оспособљеност

Члан 70.

Угоститељи који обављају делатност у угоститељским објектима из члана 68. став 1. овог закона, морају да имају руководиоца објекта који је запослен код угоститеља.

Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте хотел и мотел мора да има вишу стручну спрему, знање једног страног језика и три године радног стажа у непрекидном трајању у угоститељству.

Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте туристичко насеље и камп мора да има најмање средњу стручну спрему, знање једног страног језика и годину дана радног стажа у непрекидном трајању у угоститељству.

У угоститељском објекту врсте хотел и мотел мора да буде запослено и најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења.

Ако угоститељ предузетник лично води пословање угоститељског објекта из ст. 2. и 3. овог члана он мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта.

7. Престанак важења решења којим се угоститељски објекат разврстава у категорију

Члан 71.

Решење којим се угоститељски објекат разврстава у категорију престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је донето;
- 2) доношењем решења о промени категорије угоститељског објекта;
- 3) губитком категорије угоститељског објекта;
- 4) на захтев угоститеља;
- 5) ако дође до промене угоститеља.

У случају из става 1. тач. 1), 3), 4) и 5) овог члана Регистратор туризма брише угоститељски објекат из евиденције категорисаних објеката и евидентира га као некатегорисан објекат у Регистру туризма, а у случају из става 1. тачка 2. евидентира промену категорије угоститељског објекта.

Евидентирање из става 2. овог члана Регистратор туризма врши по службеној дужности у случајевима из става 1. тач. 1) и 5) овог члана, по обавештењу министарства у случајевима из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, а на захтев угоститеља у случају из става 1. тачка 4) овог члана.

8. Угоститељске услуге у домаћој радиности

Члан 72.

Физичко лице може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања obroka у кући, апартману и соби чији је власник у објектима смештајних капацитета до 30 лежајева.

Члан 73.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у домаћој радиности мора да испуњава здравствене услове и редовно обавља здравствене прегледе у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

Куће, апартмани и собе које физичка лица изнајмљују морају да испуњавају прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове и да буду категорисани.

Физичко лице може да пружа услуге припремања и услуживања хране и пића само туристима којима пружа услуге смештаја.

Члан 74.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у домаћој радиности издаје кућу, апартман и собу преко локалне туристичке организације, туристичке агенције или привредног субјекта, на основу уговора.

Уговор из става 1. овог члана физичко лице доставља, ради евидентирања, надлежном органу јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију категорисаних кућа, апартмана и соба као поверени посао и дужан је да Регистру туризма квартално доставља евиденцију коју води у писаној (штампаној и електронској) форми.

Члан 75.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у домаћој радиности дужно је да:

- 1) у кући, апартману и соби коју издаје туристима истакне прописану ознаку категорије одређену решењем надлежног органа;
- 2) одржава просторије и опрему и пружа услуге према прописаним стандардима за категорију куће, апартмана и собе, која му је одређена решењем надлежног органа;
- 3) видно истакне цене услуга које пружа и износ боравишне таксе и придржава се истакнутих цена;
- 4) утврди нормативе хране ако пружа услугу исхране и придржава се утврђених норматива;
- 5) води евиденцију гостију дневно и уредно.

Министар, уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове, прописује облик, садржину и начин вођења евиденције гостију у домаћој радиности.

9. Угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству

Члан 76.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству може да пружа туристима угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране и пића у објектима смештајних капацитета до 30 лежајева, а организованој туристичкој групи до 50 туриста која не користи услуге смештаја, само угоститељске услуге припремања и услуживања хране и пића.

Физичко лице из става 1. овог члана може да пружа услуге припремања, услуживања хране и пића које је претежно сам произвео.

Физичко лице из става 1. овог члана, мора да испуњава здравствене услове и редовно обавља здравствене прегледе, у складу са законом којим се уређује заштита здравља.

Објекти у којима се пружају угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству морају да испуњавају минималне техничке и санитарно-хигијенске услове.

Члан 77.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству издаје објекте преко локалне туристичке организације, туристичке агенције или привредног субјекта, на основу уговора.

Уговор из става 1. овог члана физичко лице доставља, ради евидентирања, надлежном органу јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију сеоских туристичких домаћинстава као поверени посао и дужан је да Регистру туризма квартално доставља евиденцију коју води у писаној форми (штампаној и електронској).

Члан 78.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у сеоском туристичком домаћинству дужно је да:

- 1) видно истакне цене услуга које пружа и износ боравишне таксе и придржава се истакнутих цена;
- 2) утврди нормативе хране ако пружа услуге исхране и придржава се утврђених норматива;
- 3) води евиденцију гостију дневно и уредно.

Министар уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописује облик, садржину и начин вођења евиденције гостију у сеоском туристичком домаћинству.

Члан 79.

Министар уз сагласност министра надлежног за послове здравља прописује минималне техничке и санитарно-хигијенске услове које морају да испуњавају објекти у којима се пружају угоститељске услуге у домаћој радности и у сеоском туристичком домаћинству.

VI. НАУТИЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 80.

Наутичку делатност обавља привредно друштво, предузетник или огранак другог домаћег или страног правног лица (у даљем тексту: пружалац наутичких услуга) које се региструје и евидентира у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и овим законом.

Ако је пружалац наутичких услуга привредно друштво, а делатност обавља у више објеката дужан је да за обављање послова из оквира делатности у сваком објекту образује огранак.

Ако је пружалац наутичких услуга предузетник, а делатност обавља у више посебних простора дужан је да делатност у тим посебним просторима обавља на начин и под условима прописаним законом којим се уређује положај предузетника.

1. Објекти наутичког туризма

Члан 81.

Прихватни објекти наутичког туризма јесу наутичко сидриште, привезиште, туристичко пристаниште, марина и наутичко-туристички центар.

Пловни објекти наутичког туризма јесу рекреативно пловни објекат, излетничко пловни објекат, пловни објекат за панорамско разгледање, туристичка јахта и пловни објекат за туристичко крстарење.

2. Услуге у наутичком туризму

Члан 82.

Услуге наутичког туризма јесу: прихват; снабдевање; чување; изнајмљивање; одржавање и поправка пловних објеката наутичког туризма; организовање спортских мотонаутичких активности на води и туристичких крстарења; пружање других услуга за потребе наутичког туризма.

Члан 83.

Услуге наутичког туризма обављају се у објектима који испуњавају прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за обављање наутичке делатности (у даљем тексту: објекти наутичког туризма).

3. Обавезе пружаоца наутичких услуга

Члан 84.

Пружалац наутичких услуга који обавља наутичку делатност дужан је да:

- 1) на улазу у објекат наутичког туризма видно истакне пословно име и седиште, назив и врсту објекта наутичког туризма, као и радно време и да га се придржава у свом пословању;
- 2) на улазу у марину видно истакне ознаку категорије марине;
- 3) за пловни објекат наутичког туризма који изнајмљује кориснику стави на располагање важеће бродско сведочанство, односно пловидбену дозволу потписану и оверену од овлашћеног лица;
- 4) у објекту наутичког туризма држи решење о регистрацији у Регистру привредних субјеката и уверење о евиденцији у Регистру туризма;
- 5) у објекту наутичког туризма одржава просторије и опрему и пружа услуге према прописаним стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра;
- 6) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању тачно користи врсту и категорију објекта наутичког туризма која му је одређена решењем министра;
- 7) да истакне цене услуга које пружа и да се придржава истакнутих, односно објављених цена;
- 8) за сваку пружену услугу изда прописан рачун.

4. Разврставање марина у категорије

Члан 85.

Марине као прихватни објекти наутичког туризма разврставају се у категорије у складу са стандардима прописаним за ту врсту објеката.

Пружалац наутичких услуга дужан је да пре отпочињања обављања наутичке делатности у марици прибави акт којим се марица разврстава у одговарајућу категорију.

Члан 86.

Захтев за разврставање марине у категорију подноси пружалац наутичких услуга у марици министарству.

Разврставање марине у категорију врши се решењем које доноси министар и важи пет година од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 2. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистру туризма.

На промену привредног субјекта и категорије марине, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе члана 69. ст. 3, 4. и 5. и члана 71. овог закона.

Члан 87.

Министар уз сагласност министара надлежних за послове водопривреде, инфраструктуре, здравља, животне средине и просторног планирања прописује минималне техничке услове за изградњу, уређење и опремање наутичких објеката, као и стандарде за категоризацију марина.

VII. ЛОВНОТУРИСТИЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 88.

Ловнотуристичку делатност обавља привредно друштво или јавно предузеће чији је оснивач Република Србија или аутономна покрајина (у даљем тексту: Пружалац ловнотуристичких услуга) које је регистровано за обављање делатности узгоја и лова дивљачи.

Пружалац ловнотуристичких услуга се региструје и евидентира у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и овим законом.

Ако је пружалац ловнотуристичких услуга привредно друштво, а делатност обавља у више објеката дужан је да за обављање послова из оквира делатности у сваком објекту образује огранак.

1. Објекти ловног туризма

Члан 89.

Објекти ловног туризма јесу објекти за смештај ловаца.

Услуге смештаја и исхране могу користити и друга лица само уколико су у пратњи ловаца, с тим што пружалац ловнотуристичких услуга тим лицима не може пружати остале услуге ловног туризма из члана 90.

Према врсти услуга које пружају објекти ловног туризма могу бити:

- 1) ловачка колиба;
- 2) ловачка кућа;
- 3) ловачка вила.

Пружалац ловнотуристичких услуга дужан је да пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у објекту ловног туризма прибави акт којим се објекат ловног туризма разврстава у одговарајућу категорију.

Захтев за разврставање објекта ловног туризма у категорију подноси пружалац ловнотуристичких услуга министарству.

Разврставање објекта ловног туризма у категорију врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 6. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма.

На промену привредног субјекта и категорије објекта ловног туризма, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе члана 69. ст. 3, 4. и 5. и члана 71. овог закона.

2. Услуге у ловном туризму

Члан 90.

Услуге ловног туризма јесу: прихват и смештај ловаца – туриста; организовање лова; пружање других услуга за потребе ловног туризма (изнајмљивање ловачких паса, изнајмљивање ловачког оружја, услуге превоза до ловишта и по ловишту, обука ловачких паса и др.).

Пружалац ловнотуристичких услуга дужан је да услуге пружа у складу са овим законом и прописима којима се уређује ловство и заштита животне средине.

Члан 91.

Услуге ловног туризма обављају се у ловиштима и објектима ловног туризма који испуњавају услове прописане законом.

3. Обавезе пружања ловнотуристичких услуга

Члан 92.

Пружалац ловнотуристичких услуга који обавља ловнотуристичку делатност дужан је да:

- 1) на улазу у објекат ловног туризма видно истакне пословно име и седиште, назив и врсту објекта ловног туризма, као и радно време и да га се придржава у свом пословању;
- 2) у објекту ловног туризма држи решење о регистрацији у Регистру привредних субјеката и уверење о евиденцији у Регистру туризма;
- 3) у објекту ловног туризма видно истакне правила, односно услове и начин коришћења ловишта и других услуга ловног туризма;
- 4) у објекту ловног туризма одржава просторије и опрему и пружа услуге према прописаним стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра;
- 5) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању тачно користи врсту и категорију објекта ловног туризма која му је одређена решењем министра;
- 6) да истакне цене услуга које пружа и да се придржава истакнутих, односно објављених цена;
- 7) за сваку пружену услугу изда прописан рачун.

Члан 93.

Министар, уз сагласност министара надлежних за послове ловства, унутрашњих послова, инфраструктуре, животне средине и просторног планирања, прописује минималне техничке услове за изградњу, уређење и опремање ловнотуристичких објеката, као и стандарде, услове и начин пружања и коришћења услуга ловног туризма.

VIII. УСЛУГЕ У ТУРИЗМУ

1. Услуге туристичких професија

1.1. Услуге туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и локалног туристичког водича

Члан 94.

Туристички водич, туристички пратилац и туристички аниматор, при пружању услуга морају да имају код себе одговарајућу легитимацију и да носе прописану ознаку.

Туристички водич и туристички пратилац мора да:

- 1) има држављанство Републике Србије;
- 2) зна српски језик;
- 3) има пребивалиште на територији Републике Србије;
- 4) има средње образовање у четворогодишњем трајању;
- 5) познаје један страни језик;
- 6) има положен стручни испит за туристичког водича односно туристичког пратиоца у складу са овим законом.

Лице које има положен стручни испит за туристичког водича може да обавља и послове туристичког пратиоца.

Лица из става 2. овог члана полажу стручни испит пред комисијом коју образују министар од стручњака из области предвиђених програмом из члана 97. овог закона.

Трошкове полагања испита сноси лице које полаже стручни испит.

Висину трошкова полагања стручног испита утврђује министар.

Министарство издаје уверење о положеном стручном испиту за туристичког водича, односно за туристичког пратиоца, као и легитимацију и ознаку.

Уверење из става 7. овог члана доставља се Регистру туризма ради евидентирања.

Туристички аниматор мора да:

- 1) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању;
- 2) зна српски језик;
- 3) познаје један страни језик.

Члан 95.

Услуге туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и локалног туристичког водича на територији Републике Србије може да пружа само лице које испуњава услове из члана 94. ст. 2. и 9. и члана 98. став 1. овог закона.

Туристичка агенција је дужна да за пружање услуга туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора или локалног туристичког водича, ангажује лице које испуњава услове из члана 94. ст. 2. и 9. и члана 98. став 1. овог закона.

Члан 96.

Не сматра се туристичким водичем стручно лице које показује, објашњава или даје информације унутар пословног простора у коме ради (музеј, галерија, национални парк, водич у лову и риболову), ни туристичким пратиоцем пратилац туристичке групе на туристичком путовању организованом од страног организатора путовања које је започето и завршава се у иностраној држави.

Члан 97.

Министар прописује програм и начин полагања стручног испита за туристичког водича и туристичког пратиоца, као и облик и садржину легитимације и ознаке туристичког водича, туристичког пратиоца и туристичког аниматора.

Члан 98.

Услуге локалног туристичког водича може да пружа лице које испуњава услове из члана 94. став 2. овог закона и које има положен стручни испит за локалног туристичког водича.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе, на предлог туристичке организације општине, односно града, а по претходно прибављеном мишљењу министарства, прописује програм и начин полагања стручног испита за локалног туристичког водича.

Трошкове полагања испита за локалног туристичког водича сноси лице које полаже стручни испит.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да Регистру туризма ради евидентирања достави евиденцију коју води у писаној форми (штампаној или електронској) закључно са 31. децембром текуће године до 15. јануара наредне године.

Члан 99.

Локални туристички водич при обављању послова водича мора да има код себе легитимацију локалног туристичког водича и да носи прописану ознаку локалног туристичког водича.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује облик и садржину легитимације и ознаке локалног туристичког водича и утврђује висину трошкова полагања испита.

2. Специфичне авантуристичке и спортско-рекреативне услуге у туризму

Члан 100.

Специфичне авантуристичке и спортско-рекреативне услуге у туризму (скијање, роњење, једрење, јахање, горско-планинско вођење, рафтинг, сплаварење, возња кануом и другим сличним пловилима, скакање падобраном, параглајдинг, скакање са ужетом и слично) пружају стручно оспособљена лица (тренери, инструктори, учитељи и слично) под условима прописаним законом.

Пре започињања пружања услуга из става 1. овог члана, пружалац услуге дужан је да истакне обавештење у писаној форми (штампаној или

електронској), као и да усмено упозори корисника услуге са врстама ризика извођења услуге.

За пружање услуга из става 1. овога члана, пружалац услуге дужан је да осигура корисника услуге од последица несрећног случаја.

Лицима млађим од 18 година услуге из става 1. овога члана могу да се пружају само уз писану сагласност родитеља, односно стараоца.

Пружалац услуге из става 1. овога члана може да одбије да пружи услугу лицу млађем од 18 година без обзира на сагласност родитеља, односно стараоца.

Министар, уз сагласност министара надлежних за послове просвете, образовања, спорта, унутрашњих послова, здравља и инфраструктуре, прописује техничке услове, средства којима се пружају те услуге, као и програм и начин стручног оспособљавања лица која пружају услуге из става 1. овога члана, уколико нису регулисани другим прописом.

3. Услуге изнајмљивања возила

Члан 101.

Услугама изнајмљивања возила (rent-a-car) сматра се изнајмљивање путничких аутомобила без возача.

Посебна врста изнајмљивања возила је изнајмљивање путничких аутомобила са услугама возача (limo service).

Возач из става 2. овог члана мора имати најмање пет година возачког искуства и положен одговарајући стручни испит.

Услуге из ст. 1. и 2. овог члана може да пружа привредно друштво, предузетник или огранак другог домаћег или страног правног лица, које се региструје и евидентира у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и овим законом.

Ако је пружалац услуга изнајмљивања возила из ст. 1 и 2. овог члана привредно друштво, а делатност обавља у више објеката дужан је да за сваки објекат образује огранак.

Ако је пружалац услуга изнајмљивања возила предузетник, а делатност обавља у више посебних простора дужан је да делатност у тим посебним просторима обавља на начин и под условима прописаним законом којим се уређује положај предузетника.

Члан 102.

Возила која су предмет изнајмљивања не могу да буду старија од пет година и морају да испуњавају услове утврђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима.

Пружалац услуга изнајмљивања возила из члана 101. став 4. овог закона мора да има најмање три регистрована моторна возила, обезбеђено сервисирање и паркинг простор за сва возила.

IX. ТАКСА, НАКНАДА И ПЕНАЛИ У ТУРИЗМУ

1. Боравишна такса

Члан 103.

Боравишну таксу плаћа лице за сваки дан боравка у угоститељском објекту за смештај, изван свог пребивалишта.

Члан 104.

Висину боравишне таксе утврђује јединица локалне самоуправе у зависности од категорије туристичког места или у различитој висини по деловима општине односно града у зависности од изграђености комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре.

Влада за сваку категорију туристичког места посебно утврђује највиши и најнижи износ боравишне таксе.

Ако се туристички објекат за смештај не налази на територији туристичког места, јединица локалне самоуправе утврдиће висину боравишне таксе за најнижу категорију туристичког места.

Члан 105.

Боравишну таксу не плаћају:

- 1) деца до седам година старости;
- 2) лица упућена на бањско и климатско лечење, односно специјализовану рехабилитацију од стране надлежне лекарске комисије;
- 3) особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије и сродних мишићних и неуромишићних обољења, параплегије и квадриплегије, церебралне и дечје парализе и мултиплекс склерозе, особе ометене у развоју, као и пратилац наведених особа;
- 4) ученици и студенти који организовано бораве у угоститељском објекту за смештај ради извођења спортско-рекреативних и других активности по програму министарства надлежног за послове просвете, студенти који организовано бораве у угоститељском објекту за смештај ради извођења обавезне наставе у складу са наставним планом образовне установе, као и учесници републичких и регионалних такмичења у знању и вештинама;
- 5) страни држављани који су по међународним конвенцијама и споразумима ослобођени плаћања таксе;
- 6) лица која непрекидно бораве у објекту за смештај дуже од 30 дана.

Боравишну таксу умањену за 50% плаћају лица од седам до 15 година старости.

Лица из става 1. овог члана не плаћају боравишну таксу ако поднесу доказ да су испуњени услови из става 1. овог члана (чланска карта, потврда школе, односно образовне установе, упут лекарске комисије и друго).

Јединица локалне самоуправе може својом одлуком да прошири круг лица из става 1. тач. 2) и 3) овог члана.

Члан 106.

Наплату боравишне таксе врше привредни субјекти који пружају услугу смештаја, као и субјекти из члана 74. став 1. и члана 77. став 1. овог закона преко којих се пружа услуга смештаја (у даљем тексту: давалац смештаја).

Давалац смештаја наплаћује боравишну таксу истовремено са наплатом услуге смештаја.

Ако давалац смештаја не наплати боравишну таксу, дужан је да на свој терет уплати износ ненаплаћене боравишне таксе.

Члан 107.

Давалац смештаја дужан је да у рачуну за услугу смештаја посебно исказе износ боравишне таксе, као и да наведе основ ослобађања од плаћања или умањења износа боравишне таксе, у складу са чланом 105. овог закона.

Члан 108.

Средства од наплаћене боравишне таксе давалац смештаја уплаћује у року од пет дана по истеку сваких 15 дана у месецу.

Члан 109.

Средства од наплаћене боравишне таксе приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији су пружене услуге смештаја и користе се за обезбеђивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности и културно наслеђе, обезбеђивање туристичке сигнализације и рад туристичко-информативних центара.

2. Туристичка накнада

Члан 110.

Туристичка накнада је новчани износ који се плаћа за коришћење погодности у обављању делатности на подручју туристичког места.

Члан 111.

Јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази туристичко место које је разврстано у категорију прописује обавезу плаћања туристичке накнаде уз сагласност министарства.

Обвезници плаћања накнаде из става 1. овог члана су привредни субјекти који обављају делатност туристичких агенција, угоститељску делатност, наутичку делатност, пружају услуге у туризму или обављају другу делатност непосредно повезану са туризмом.

Обвезници плаћања туристичке накнаде су и физичка лица која туристима издају куће, станове, апартмане и собе, као и власници кућа за одмор, у случајевима када своје куће издају трећим лицима.

Обавеза из става 1. овог члана односи се на лица која на територији туристичког места имају седиште, огранак, издвојени посебан простор или непокретност из става 3. овог члана.

Министар прописује врсте делатности из става 2. овог члана, разврстава их у групе по степену повезаности, утврђује начин плаћања туристичке накнаде и услове за ослобађање од обавезе плаћања.

Члан 112.

Туристичка накнада утврђује се посебно за правна лица, предузетнике и физичка лица, према категорији туристичког места, а у зависности од врсте делатности у коју је сврстан обвезник.

Јединица локалне самоуправе може да утврди туристичку накнаду у различитој висини по деловима туристичког места, односно зонама у којима се налази седиште, огранак, издвојени посебан простор или објекат обвезника у зависности од изграђености комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре.

Влада, на предлог министарства, за сваку категорију туристичког места, утврђује највиши и најнижи износ туристичке накнаде.

Члан 113.

Средства остварена од туристичке накнаде у висини од 80% приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији су наплаћена, а средства у висини од 20% приход су буџета Републике Србије.

Средства остварена од туристичке накнаде за коришћење погодности туристичког места у оквиру заштићеног природног или културног добра од изузетног значаја, као и културног добра од великог значаја за Републику Србију, у висини од 40% приход су привредног субјекта односно организације која управља заштићеним природним или културним добром, средства у висини од 40% приход су јединице локалне самоуправе, а средства у висини од 20% приход су буџета Републике Србије.

Туристичка накнада се не наплаћује у оквиру заштићеног природног или културног добра, ако привредни субјекат односно организација која управља заштићеним природним или културним добром наплаћује накнаду за коришћење заштићеног природног односно културног добра.

Субјекат из члана 111. став 2. овог закона није обвезник туристичке накнаде уколико плаћа накнаду за коришћење заштићеног природног, односно културног добра у складу са прописима којима се уређује заштита природних, односно културних добара.

Јединица локалне самоуправе средства из ст. 1. и 2. овог члана користи за одржавање постојеће и изградњу нове туристичке инфраструктуре, очување животне средине, изградњу спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера у туристичким местима.

3. Пенали за коришћење приоритетне туристичке дестинације

Члан 114.

Влада на предлог министарства посебним актом утврђује приоритетну туристичку дестинацију, зоне, локације и категорије објеката у местима за одмор и туристичким местима у приоритетним туристичким дестинацијама.

Привредна друштва, предузетници, власници и корисници угоститељског објекта за смештај и објекта наутничког туризма неодговарајуће намене и категорије из става 1. овог члана у приоритетним туристичким дестинацијама дужни су да обезбеде категорију и намену објеката у складу са актом Владе из става 1. овог члана у року од две године од дана ступања на снагу акта.

Ако лице из става 2. овог члана не поступи на начин и у року из става 2. овога члана, министар доноси решење којим за то лице утврђује обавезу

плаћања пенала на годишњем нивоу у висини од 2.000.000 евра у динарској противредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан наплате.

Решење из става 3. овог члана коначно је.

Члан 115.

Акт из члана 114. став 1. нарочито садржи попис туристичких локација, као и начин процене усаглашености категорисаних угоститељских објеката за смештај и објеката наутичког туризма.

Средства остварена од пенала су приход буџета Републике Србије.

Члан 116.

У погледу начина утврђивања боравишне таксе, туристичке накнаде и пенала за приоритетне туристичке дестинације, обрачунавања, застарелости, наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација, ако овим законом није друкчије одређено.

Х. РЕГИСТАР ТУРИЗМА

Члан 117.

Регистар туризма води Агенција за привредне регистре.

У Регистру туризма региструју се:

- 1) туристичке агенције-организатори путовања;
- 2) туристичке агенције-посредници.

У Регистру туризма евидентирају се:

- 1) туристичка места;
- 2) угоститељи;
- 3) категорисани и некатегорисани угоститељски објекти;
- 4) пружаоци наутичких услуга;
- 5) категорисани и некатегорисани објекти наутичког туризма;
- 6) пружаоци ловнотуристичких услуга;
- 7) категорисани и некатегорисани објекти ловног туризма;
- 8) туристички водичи;
- 9) локални туристички водичи;
- 10) туристички пратиоци;
- 11) привредни субјекти који пружају услуге изнајмљивања возила (rent-a-car) и услуге изнајмљивања возила са услугама возача (limo service);
- 12) лица која пружају услуге у домаћој радиности;
- 13) лица која пружају услуге у сеоским туристичким домаћинствима.

Министар ближе прописује садржину Регистра туризма.

На услове и поступак именовања Регистратора туризма који води Регистар туризма, на његову одговорност за вођење Регистра туризма, као и на

поступак евидентирања у Регистру туризма, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује поступак регистрације привредних субјеката.

Влада прописује врсту и висину накнада за регистрацију, евиденцију и друге услуге које пружа Регистар туризма.

Коначна решења која доносе органи на основу овлашћења из овог закона, осим коначног решења из члана 114. став 3. овог закона, региструју се односно евидентирају у Регистру туризма на начин предвиђен овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона.

Ако овим законом или другим прописима који су донети на основу овог закона није уређен поступак регистрације, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује регистрација привредних субјеката и одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

XI. НАДЗОР

Члан 118.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши министарство.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши министарство преко туристичких инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у објектима у којима се обавља угоститељска делатност, као и у објектима, односно просторијама у којима се пружају угоститељске услуге смештаја и исхране у домаћој радиности и сеоским туристичким домаћинствима врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује заштита животне средине врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује наутичка делатност и делатност изнајмљивања возила врши министарство надлежно за послове инфраструктуре преко саобраћајних инспектора.

Члан 119.

Туристички инспектор приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме.

Министар прописује образац службене легитимације, изглед значке и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме коју носи туристички инспектор.

1. Права и дужности туристичког инспектора

Члан 120.

У вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да:

1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;

2) врши проверу пружања услуга у објектима у погледу придржавања прописаних стандарда за одобрену категорију;

3) утврђује идентитет запослених код привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;

4) прегледа просторије у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или огранка другог домаћег или страног правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;

5) врши проверу наплате и уплате боравишне таксе из члана 103. и 105. овог закона.

2. Овлашћења туристичког инспектора

Члан 121.

Туристички инспектор је овлашћен да:

1) привремено забрани обављање делатности правном и физичком лицу које обавља делатност туристичких агенција, угоститељску делатност, наутичку делатност или ловнотуристичку делатност и које пружа услуге а није регистровано у Регистру привредних субјеката односно није регистровано или евидентирано у Регистру туризма;

2) привремено забрани обављање послова из члана 43. овог закона туристичкој агенцији која обавља послове без лиценце или која престане да испуњава услове на основу којих је издата лиценца;

3) привремено забрани обављање делатности туристичких агенција, угоститељске делатности, наутичке делатности или ловнотуристичке делатности уколико објекат, просторија и простор не испуњавају прописане минималне техничке и друге законом прописане услове за обављање тих делатности;

4) привремено забрани рад угоститељу у угоститељском објекту који се разврстава у категорију, пружаоцу наутичких услуга у марини, као и пружаоцу ловнотуристичких услуга у објекту ловног туризма који послују без одређене категорије;

5) привремено забрани рад угоститељу у угоститељском објекту који се разврстава у категорију, пружаоцу наутичких услуга у марини или пружаоцу ловнотуристичких услуга ако угоститељски објекат, марина, односно објекат ловног туризма који се разврстава у категорију и услуге које се у њима пружају одступају од прописаних стандарда за ту категорију, а угоститељ, пружалац наутичких услуга, односно пружалац ловнотуристичких услуга није поднео захтев за разврставање у нижу категорију;

6) привремено забрани рад туристичкој агенцији и угоститељу који немају запослена стручна лица која испуњавају услове из чл. 50. и 70. овог закона;

7) привремено забрани физичком лицу пружање угоститељских услуга у домаћој радности ако куће, апартмани и собе, нису категорисани у складу са одредбама овог закона и физичком лицу пружање угоститељских услуга у сеоском туристичком домаћинству ако објекти у којима се пружају те услуге не испуњавају минималне техничке услове, као и да забрани пружање угоститељских услуга овим физичким лицима ако не поседују уговор из члана 74. став 1. и члана 77. став 1. овог закона;

8) привремено забрани обављање делатности правном лицу, привредном друштву, предузетнику или огранку другог домаћег или страног правног лица односно физичком лицу у случајевима када се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора;

9) обавести надлежни инспекцијски орган у случају да давалац смештаја није извршио обавезу на начин из чл. 106. и 108. овог закона;

10) наложи да се врати износ који је више наплаћен у односу на истакнуте, односно уговорене цене;

11) изрекне новчану казну на лицу места;

12) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;

13) поднесе предлог за одузимање лиценце.

Туристички инспектор доноси решење о привременој забрани обављања делатности и послова до испуњења законом прописаних услова.

Члан 122.

Ако у вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, дужан је да донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање.

Туристички инспектор је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружању услуга, односно рада у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року не отклоне.

3. Надлежност за решавање по жалби

Члан 123.

Против решења туристичког инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 124.

Новчаном казном од 120.000 до 800.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) обавља послове туристичке агенције без лиценце (члан 51. став 1);

2) ако полису осигурања нема за све време важења лиценце (члан 53. став 2);

3) нуди и продаје туристичка путовања организатора путовања са којим нема закључен посреднички уговор о путовању (члан 58. став 2);

4) обавља угоститељску делатност у хотелу, мотелу, туристичком насељу, кампу, пансиону, наутичку делатност у марини или ловнотуристичку делатност у објектима ловног туризма, а да му није надлежни орган одредио категорију или ове делатности обавља у категорији која му није одређена решењем надлежног органа (члан 69. ст. 1. и 3, члан 85. став 2, члан 86. став 4. и члан 89.);

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 15.000 до 30.000 динара.

За прекршај из става 1. тач. 1), 3) и 4) овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 60.000 до 300.000 динара.

Члан 125.

Новчаном казном од 60.000 до 450.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) није образовало огранак (члан 42. став 2, члан 59. став 2, члан 80. став 2, члан 95. став 5. и члан 88. став 3.);

2) издвојено обрачунава или наплаћује појединачне услуге једног истог туристичког путовања (члан 44. став 2);

3) не евидентира на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања и другу пратећу документацију (члан 45. став 1. тачка 3);

4) не води дневно евиденцију продатих туристичких путовања (члан 45. став 1. тачка 4);

5) обавља делатност туристичких агенција, угоститељску или наутичку делатност у објектима и просторијама које не испуњавају услове за обављање тих делатности (члан 49. став 1, члан 64. став 1, члан 65. став 1. и члан 83);

6) обавља делатност туристичких агенција, односно послове организовања туристичких путовања или угоститељску делатност у објектима који се категоришу, а нема запослена лица која испуњавају услове из чл. 50. и 70;

7) не утврди опште услове путовања и програм путовања у писаној форми (штампаној или електронској) у складу са овим законом и законом којим се уређују облигациони односи (члан 56. ст. 1. и 3);

8) не уручи путнику непосредно или електронским путем опште услове путовања и програм путовања истовремено са издавањем потврде о путовању (члан 56. став 6);

9) се не придржава утврђених општих услова путовања и програма путовања (члан 56. став 2) осим ако је у договору са путником реално понудило или вратило реалну разлику између уговорене цене путовања и цене стварно пружених услуга обухваћених програмом путовања (члан 57. став 2);

10) путнику не врати уплаћена средства за отказано путовање (члан 57. став 1);

11) не врати средства из члана 57. ст.1. и 2. у року одређеном општим условима путовања односно програмом путовања (члан 57. став 3);

12) у програму путовања и потврди о путовању не назначи својство у коме наступа, не назначи број лиценце организатора путовања или путнику не уручи непосредно или електронским путем истовремено са издавањем потврде о путовању програм и опште услове путовања организатора путовања (члан 58. став 1);

13) у угоститељском објекту, објекту наутичког туризма не одржава просторије и опрему и не пружа услуге према прописаним стандардима за врсту и категорију објекта у коме обавља делатност (члан 62. став 1. тачка 4), члан 84. став 1. тачка 5) и члан 92. став 1. тачка 4);

14) у року за који је донето решење одступи од стандарда на основу кога су хотел, motel, туристичко насеље, камп, пансион, marina и објекти ловног туризма разврстани у категорију, а није поднело захтев за разврставање објекта у нижу категорију (члан 69. став 3, члан 86. став 4. и члан 89.);

15) приликом пружања услуге изнајмљивања возила, користи возила која не испуњавају прописане услове (члан 102. став 1);

16) не поступи по решењу туристичког инспектора (чл. 121. и 122.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 25.000 динара.

За прекршај из става 1. тач. 2) до 6) и тач. 12) до 16) овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 30.000 до 150.000 динара.

Члан 126.

Новчаном казном од 30.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) није регистровано односно евидентирано у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и овим законом. (члан 42. став 1, члан 59. став 1, члан 80. став 1, члан 88. став 2. и члан 101. став 4);

2) у свим пословима не поступа са пажњом доброг привредника (члан 45. став 1. тачка 1);

3) поступа супротно члану 46;

4) утврђени општи услови путовања и програм путовања не садрже све прописане елементе (члан 56. ст. 4. и 5);

5) не нуди и не продаје туристичка путовања под истим условима као организатор путовања. (члан 58. став 3);

6) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању не користи тачно врсту и категорију објекта која му је одређена актом надлежног органа (члан 62. став 1. тачка 5), члан 84. став 1. тачка 6) и члан 92. став 1. тачка 5);

7) не утврди нормативе хране и пића које услужује и на захтев корисника услуга не омогући увид у те нормативе, као и ако услуге не пружа у одговарајућој количини и квалитету према тим нормативима (члан 62. став 1. тачка 9);

8) у угоститељском објекту за смештај не води евиденцију гостију или је не води дневно и уредно (члан 62. став 1. тачка 10);

9) пружа угоститељске услуге супротно члану 64. ст. 2, 3, 4. и 6. и члану 65. ст. 2. и 4;

10) за пружање услуга туристичких водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и локалног туристичког водича не ангажује лице које испуњава услове (члан 95. став 2);

11) поступа супротно члану 100. ст. 1. до 4;

12) не испуњава услове из члана 102. став 2;

13) давалац смештаја не наплати боравишну таксу истовремено са услугом смештаја (члан 106. став 2);

14) давалац смештаја у рачуну за услугу смештаја не искаже посебно износ боравишне таксе и не наведе основ ослобађања или умањења износа боравишне таксе (члан 107);

15) давалац смештаја не уплати средства боравишне таксе надлежном органу у прописаном року (члан 108).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 2.000 до 5.000 динара.

За прекршај из става 1. тач. 1) и 2) и тач. 5) до 15) овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 15.000 до 80.000 динара.

Члан 127.

Новчаном казном од 15.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) на улазу у седиште туристичке агенције не истакне видно пословно име и седиште, а на улазу у огранак односно издвојеног посебног простора пословно име, седиште и назив или ознаку огранка односно издвојеног пословног простора, као и радно време и не придржава га се у свом пословању (члан 45. став 1. тачка 5);

2) на улазу у угоститељски објекат, објекат наутичког туризма, односно објекат ловног туризма не истакне видно пословно име и седиште угоститеља односно пружаоца наутичких услуга, назив, врсту угоститељског објекта односно наутичког објекта као и радно време и не придржава га се у свом пословању (члан 62. став 1. тачка 1), члан 84. став 1. тачка 1) и члан 92. став 1. тачка 1);

3) не држи решење о регистрацији у Регистру привредних субјеката и у Регистру туризма, односно уверење о евиденцији у Регистру туризма у седишту, огранку, издвојеном посебном простору, угоститељском објекту, наутичком објекту, објекту ловног туризма, на месту на коме повремено пружа угоститељске услуге ван угоститељског објекта и у покретном објекту (члан 45. став 1. тачка 6), члан 62. став 1. тачка 3), члан 64. ст. 5. и 7, члан 65. ст. 5. и 6, члан 84. став 1. тачка 4) и члан 92. став 1. тачка 2);

4) не објави услове, садржај и цену сваке појединачне услуге коју пружа и не придржава се тих услова, садржаја и цена (члан 45. став 1. тачка 7);

5) не изда потврду о путовању, рачун, карту или други документ са бројем којом се потврђује пријем уплате (члан 45. став 1. тачка 8);

6) на улазу у угоститељски објекат, објекат наутичког туризма и објекат ловног туризма не истакне видно ознаку категорије односно посебног стандарда утврђеног решењем надлежног органа (члан 62. став 1. тачка 2), члан 84. став 1. тачка 2) и члан 92. став 1. тачка 3);

7) поступа супротно члану 62. став 1. тачка 6);

8) се не придржава истакнутих, односно објављених цена (члан 62. став 1. тачка 7), члан 84. став 1. тачка 7) и члан 92. став 1. тачка 6);

9) за сваку пружену услугу не изда прописан рачун (члан 62. став 1. тачка 8), члан 84. став 1. тачка 8) и члан 92. став 1. тачка 7);

10) не утврди кућни ред у свим објектима за смештај и не истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда не истакне у свим смештајним јединицама (члан 62. став 1. тачка 11);

11) не пријави период пословања Регистру туризма (члан 63. став 3);

12) не стави на располагање кориснику важеће бродско сведочанство, односно пловидбену дозволу потписану и оверену од овлашћеног лица (члан 84. став 1. тачка 3);

13) не ангажује најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича (члан 45. став 1. тачка 2);

14) пружа услуге смештаја и исхране супротно члану 89. ст. 1. и 2.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000 до 3.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 8.000 до 30.000 динара.

Члан 128.

Новчаном казном од 8.000 до 80.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) издаје куће, апартмане и собе које нису категорисане или које не испуњавају прописане санитарно-хигијенске услове (члан 73. ст. 1. и 2);

2) пружа услуге припремања и услуживања хране и пића супротно члану 73. став 3;

3) не издаје куће, апартмане и собе на основу уговора и не достави уговор надлежном органу (члан 74. ст. 1. и 2);

4) поступи супротно члану 75. став 1. тач. 1) до 5);

5) не пружа услуге смештаја и исхране у сеоском туристичком домаћинству на прописан начин (члан 76, члан 77. ст. 1. и 2. и члан 78. став 1. тач. 1) до 3);

6) пружа услуге туристичког водича, туристичког пратиоца, локалног туристичког водича, односно туристичког аниматора, а не испуњава прописане услове (члан 94. ст. 2. и 9, члан 95. став 1. и члан 98. став 1);

7) не поступи по решењу туристичког инспектора (чл. 121. и 122).

Члан 129.

Новчаном казном од 2.000 до 5.000 динара казниће се за прекршај физичко лице:

1) туристички водич, туристички пратилац, туристички аниматор, односно локални туристички водич, који нема код себе одговарајућу легитимацију и не носи прописану ознаку (члан 94. став 1. и члан 99. став 1).

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 130.

Даном ступања на снагу овог закона Туристичка организација Србије наставља са радом у складу са одредбама овог закона.

Члан 131.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе утврдиће висину боравишне таксе из члана 104. став 1. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу акта Владе којим се утврђује највиши и најнижи износ боравишне таксе из члана 104. став 2. овог закона.

Члан 132.

Привредна друштва, предузетници или огранци другог домаћег или страног правног лица и физичка лица која обављају делатност туристичких агенција, угоститељску делатност, наутичку делатност и пружају услуге у туризму, ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Туристичке агенције организатори путовања којима је до дана ступања на снагу овог закона издата лиценца дужне су да најкасније до 31. јануара 2010. године поднесу захтев за издавање лиценце у складу са одредбама овог закона, а ако га не поднесу престају са радом као организатори путовања.

Члан 133.

Поступци започети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

Члан 134.

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се, осим у делу у коме су у супротности са овим законом, следећи подзаконски акти:

1) Правилник о разврставању, минималним условима и категоризацији угоститељских објеката („Службени гласник РС”, бр. 66/94, 3/95 и 31/05);

2) Правилник о ближим условима опремања пословних просторија као и о условима за лица која обављају послове туристичког посредовања („Службени гласник РС”, број 57/94);

3) Правилник о програму и начину полагања стручног испита за туристичког водича („Службени гласник РС”, број 110/05);

4) Правилник о садржају и начину вођења евиденције и о облику и садржају легитимације и ознаци туристичког водича („Службени гласник РС”, број 57/94);

5) Правилник о врстама, минималним условима и категоризацији објеката наутичког туризма („Службени гласник РС”, број 69/94);

6) Правилник о ближим условима и поступку за издавање и одузимање лиценце за обављање послова организовања туристичких путовања („Службени гласник РС”, број 109/05);

7) Правилник о службеној легитимацији и ознаци туристичког инспектора („Службени гласник РС”, бр. 33/00 и 24/01);

8) Правилник о садржини и начину истицања туристичке сигнализације („Службени гласник РС”, број 109/05);

9) Правилник о категоризацији туристичких места („Службени гласник РС”, бр. 74/94 и 4/95).

Члан 135.

Подзаконски акти прописани овим законом биће донети до 1. јануара 2010. године.

Члан 136.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о туризму („Службени гласник РС”, број 45/05), осим одредаба које се односе на техничку

опремљеност и кадрове у пословници, лиценцу и поступак издавања, престанак важења и одузимање лиценце и регистрацију туристичких агенција које престају да важе 31. децембра 2009. године.

Члан 137.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а одредбе овог закона које се односе на регистрацију односно евиденцију у Регистру туризма и на лиценце примењиваће се од 1. јануара 2010. године.